Krimināļprocess Nr. 11095046615
Lieta K31-130-16/4

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2016. gada 12. janvārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese D. Treija,
piedaloties prokurorei I. Savčenko,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. D/, personas kods /personas kods/,

apsūdzēts Krimināllikuma 185. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.
Tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. D/ izdarīja svešas mantas tīšu iznīcināšanu šādos apstākļos:

2015. gada 5. aprīlī ap plkst.18.30 /pers. D/, būdams alkohola ietekmē, ejot ārā no SIA "A.DEMAKINS" piederošās ēkas /adrese/ Rīgā, svešas kustamas mantas bojāšanas nolūkā, tīši ar pudeli sita pa elektronisko durvju kreisās puses stiklu, tādējādi iznīcinot durvju stiklu 323,07 *euro* vērtībā.

Pēc kā /pers. D/ izgāja no ēkas un, ejot garām ēkai, pirmstiesas izmeklēšanas laikā nenoskaidrotā veidā, tīši izsita trīs pagrabstāva logu stiklus katru 153,67 *euro* vērtībā, tādējādi tos iznīcinot.

Ar savām prettiesiskām darbībām /pers. D/ iznīcināja cietušā SIA "A.DEMAKINS" mantu 784,08 *euro* vērtībā. ?

Ar šādām darbībām **/pers. D/ izdarīja Krimināllikuma 185. panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.**

Iztiesāšanas laikā apsūdzētais /pers. D/ savu vainu visā viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185. panta pirmās daļas atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, kā arī pilnā apjomā atzina cietušā SIA „A.DEMAKINS" pirmstiesas krimināļprocesā pieteikto kaitējuma kompensāciju par nodarīto mantisko zaudējumu 400 *euro* apmērā. Lūdza lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņam pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Prokurore uzturēja apsūdzētā lūgumu – neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, atbilstoši Krimināļprocesa likuma 499. pantam, nolēma neveikt lietā pierādījuma pārbaudi, jo apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185. panta pirmās daļas; pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai, turklāt tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā un uzturētajā apsūdzībā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. D/ atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 185. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Atbilstoši Krimināļprocesa likuma 527. panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu apsūdzētā 2015. gada 5. aprīlī izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 185. panta pirmās daļas klasificējams kā tīšs mazāk smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka apsūdzētais ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir vērsies pret juridiskās personas īpašumu, tīši iznīcinot SIA „A.DEMAKINS" piederošu īpašumu, nodarot cietušajam reālu materiālo zaudējumu, par ko lietā ir pieteikta kaitējuma kompensācija.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā **/pers. D/ personību** raksturojošos datus, noskaidrots: dzimis /datums/– Rīgā, Latvijas Republikas pilsonis, ir deklarēta dzīvesvieta, neprecējies, apgādībā esošu personu nav [*lietas 36.-37., 61.-62. lapa*]; ar pamatskolas-profesionālo izglītību [*lietas 90. lapa*]; pēc apsūdzētā vārdiem – līdz apcietinājumam neoficiāli strādāja; uz lietas izskatīšanas brīdi apsūdzētajam ir četri likumīgā spēkā stājušies notiesājoši spriedumi; neviena no sodāmībām nav dzēsta [*lietas 58.-60., 108.-112. lapa*]:

1. Ar Rīgas rajona tiesas **2008. gada 9. oktobra** spriedumu pēc Krimināllikuma 231. panta otrās daļas, 262. panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu, sods noteikts nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2008. gada

21. oktobrī. Sodāmība nav dzēsta.

2. Ar Rīgas rajona tiesas **2009. gada 2. aprīļa** spriedumu pēc Krimināllikuma 230.[1] panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 55. panta sesto daļu un 50. panta piekto daļu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 8 mēnešiem, sodu nosakot nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2009. gada 15. aprīlī. Ar Rīgas rajona tiesas **2010. gada 19. maija** nolēmumu spriedums izpildīts – brīvības atņemšana uz 1 gadu 8 mēnešiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2010. gada 30. maijā. Atbrīvots pēc soda izciešanas 2012. gada 5. decembrī. Sodāmība nav dzēsta.

3. Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas **2014. gada 9. aprīļa** spriedumu pēc Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50. panta piekto daļu, ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 8 mēnešiem 2 dienām un ar policijas kontroli uz 1 gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2014. gada 7. maijā [*lietas 112.-113. lapa*]. Sodāmība nav dzēsta.

4. Ar Rīgas rajona tiesas **2014. gada 27. augusta** spriedumu pēc Krimināllikuma 126. panta otrās daļas 3. punkta, piemērojot Krimināllikuma 50. panta piekto daļu, ar piespiedu darbu 180 stundu apmērā un brīvības atņemšanu uz 1 gadu 8 mēnešiem 2 dienām, ar policijas kontroli uz 1 gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2014. gada 23. septembrī [*lietas 42., 114.-115. lapa*]. Sodāmība nav dzēsta.

Tiesas sēdē apsūdzētais, atzīstot savu vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nevarēja sniegt objektīvu skaidrojumu savām prettiesiskām darbībām, vien norādīja, ka pretlikumīgo darbību pamatā bija alkohola reibums, kas izraisīja paškontroles zudumu un agresijas izpausmi. Tā kā apcietinājumā pavadītais laiks ir spējis mainīt dzīves vērtību uzskatus, tad par izdarīto noziedzīgo nodarījumu lūdza noteikt sodu, kas nebūtu saistīts ar brīvības atņemšanu, uzsverot, ka tieši piespiedu darbs sabiedrības labā būs apsūdzētā personībai visatbilstošākais soda veids, jo veiks ne tikai apsūdzētā resocializāciju, bet, esot brīvībā, apsūdzētais varēs strādāt un atlīdzināt cietušajam radītos zaudējumus.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Spēkā esošajā Krimināllikuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 185. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta ceturtās daļas noteikumiem – brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46. panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, atzīst, ka vainīgajam par izdarītajiem noziegumiem, ir nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas sods.

Izvērtējot izvēlētā soda veida lietderības aspektu, tiesa ņem vērā būtisku apstākli – apsūdzētais jaunu noziegumu ir izdarījis neizciesta soda (piespiedu darbs) un nedzēstas sodāmības laikā, kas ļauj izdarīt objektīvu secinājumu, ka iepriekš noteiktie sodi nav bijuši pietiekami efektīvi un personībai atbilstoši, jo Krimināllikuma vispārprofilaktiskā iedarbība nav sasniegusi Krimināllikuma 35. pantā definētos prevencijas uzdevumus, ko faktiski apliecina soda efektivitātes kritērijs – recidīvs.

Ar lietas materiāliem objektīvi apstiprinās, ka apsūdzētais ir gados jauns cilvēks, kurš atrodas ekonomiski aktīvā darbspējīgā vecumā; lietas materiālos nav informācijas par kādām apsūdzētā sociālām novirzēm vai negatīvām parādībām (alkoholisms, narkomānija), kas nelabvēlīgi iespaidotu viņa tiesisko un sabiedrisko apziņu; apsūdzētajam piemīt paškritiska attieksme pret izdarīto un gribas diktēts lēmums turpmāk atturēties no jaunu noziegumu izdarīšanas, taču tiesa secina, ka /pers. D/ raksturīgākās personības īpatnības norāda uz to, ka viņš nav motivēts integrēties sociālā vidē, lai pieņemtu savā dzīvē racionālākus, saprātīgākus un ilgtermiņā adekvātākus lēmumus fundamentālai personības izaugsmei – resocializācijai, jo tieši vainīgā rīcība jau pie četrām sodāmībām ir labākais viņa patieso domu un tiesiskās apziņas interpretētājs. Turklāt tiesa uzsver, ka sods par katru nākamo noziedzīgo nodarījumu nevar palikt vieglāks, jo tas ir pretrunā ar krimināLsodu politikas mērķi – nodrošināt efektīvu valsts reakciju uz noziedzīgiem nodarījumiem.

Tāpat nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa neatstāj bez ievērības apsūdzētā attieksmi procesuālo pamatpienākumu pildīšanā, apzināti ignorējot procesa virzītāja likumīgās prasības pirmstiesas kriminālprocesā, kas bija pamatā bargāka drošības līdzekļa noteikšanā un kriminālprocesa apturēšanā līdz apsūdzētais tiks atrasts.

Minēto apstākļu kopums dod tiesai pamatotu secinājumu, ka sabiedrības drošības nolūkos, konkrētā persona ir jāizolē no sabiedrības, lai pēc iespējas samazinātu iespējamos riskus fizisko un juridisko personu īpašuma apdraudējumam, kas ir valsts ekonomiskās attīstības pamats.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21. pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47. panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499. pantam, viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1., 12. punktu tiesa par apsūdzētā atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Nosakot /pers. D/ soda mēru, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un divi atbildību pastiprinošs apstākļi, tādēļ secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms Krimināllikuma 185. panta pirmās daļas sankcijā paredzētais īslaicīgas brīvības atņemšanas sods, kas pietuvināts panta sankcijas vidējam apmēram, lai veicinātu apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Kriminālprocesa ietvaros apsūdzētais atradies apcietinājumā no 2015. gada 5. aprīļa līdz 2015. gada 7. aprīlim, kā arī no 2015. gada 23. novembra līdz lietas izskatīšanai tiesā – 2016. gada 12. janvārim, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu ieskaitāms /pers. D/ soda termiņā [*lietas 26., 29., 82., 86. lapa*].

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas izmeklēšanas tiesneša 2015. gada 28. septembra lēmumu apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums [*lietas 73.-75. lapa*].

Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmā daļa noteic – ja procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanas laikā ir zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats, mainījušies piemērošanas nosacījumi, personas uzvedība vai ir noskaidroti citi apstākļi, kas noteica piespiedu līdzekļa izvēli, procesa virzītājs pieņem lēmumu par tā grozīšanu vai atcelšanu.

Ievērojot to, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir noteikts brīvības atņemšanas sods un uz lietas izskatīšanas brīdi nav mainījies Kriminālprocesa likuma 249. panta pirmajā daļā noteiktais drošības līdzekļa piemērošanas pamats, tad /pers. D/ piemērotais drošības līdzeklis līdz sprieduma stāšanās spēkā atstājams negrozīts.

Kriminālprocesā 2015. gada 8. aprīlī par cietušo atzīts SIA „A.DEMAKINS", kurš Kriminālprocesa likuma 351. panta pirmās daļas noteiktajā kārtībā pieteica kaitējuma kompensāciju par /pers. D/ prettiesisko darbību rezultātā nodarīto mantisko zaudējumu 400 *euro* apmērā [*lietas 11., 14., 18. lapa*].

Apsūdzētais tiesas sēdē atzina cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju, apstiprinot faktu, ka līdz lietas izskatīšanai tiesā, cietušajam radītais mantiskais zaudējums nav atlīdzināts.

Kriminālprocesa likuma 22. pantā deklarēts pamatprincips – personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmā daļa nosaka, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu, savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Ievērojot minēto tiesisko regulējumu un izvērtējot lietā esošo pieteikumu par cietušajam radītā kaitējuma kompensāciju, kas sevī ietver zaudējumu atlīdzināšanu sakarā ar mantas iznīcināšanu, tiesa secina, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms pilnā apjomā, jo zaudējumu atlīdzināšana cietušajam ir galvenais līdzeklis viņa subjektīvo tiesību un likumīgo interešu aizskāruma novēršanā.

Ievērojot faktu, ka līdz lietas iztiesāšanai tiesā, kaitējums labprātīgi nav atlīdzināts, tad atbilstoši Kriminālprocesa likuma 353. panta pirmās daļas 1. punkta un 352. panta nosacījumiem, tiesas noteiktā kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu 400 *euro* apmērā no /pers. D/ ir piedzenama piedziņas veidā.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā aizstāvību īstenoja zvērināts advokāts E. Moris [*72., 76. lapa*], kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. panta un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem attiecīgi izmaksājami 34,43 *euro*.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punkta un 368. panta nosacījumiem, minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums uzliekams apsūdzētajam, taču lemjot jautājumu par procesuālo izdevumu piedziņu par zvērināta advokāta darbu, tiesa ņemt vērā faktu, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015. gada 28. septembra lēmums par apsūdzētajam piemēroto drošības līdzekli – apcietinājums – tika pieņemts atbilstoši Kriminālprocesa likuma 274. panta trešās daļas un 83. panta trešās daļas nosacījumiem, kas noteic, ja apsūdzētais izvairās vai slēpjas, jautājumu par apcietinājuma piemērošanu var izlemt viņa prombūtnē, taču aizstāvja piedalīšanās šajā gadījumā ir obligāta.

Tā kā minētais jautājums tika skatīts obligātās aizstāvības kārtībā, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85. panta otro daļu un 368. panta piekto daļu, tiesa secina, ka apsūdzētais ir atbrīvojams no procesuālo izdevumu samaksas 34,43 *euro* apmērā valsts labā par zvērināta advokāta E. Mora darbu pirmstiesas kriminālprocesā, un minētie procesuālie izdevumi ir sedzami no valsts līdzekļiem.

Lietā nav uzlikts arests mantai, kā arī nav lietisko pierādījumu un dokumentu, par kuriem būtu pieņemams lēmums, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 366., 240. pantam.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. D/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 185. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un noteikt sodu – īslaicīga brīvības atņemšana uz 3 (trīs) mēnešiem.

Soda izciešanas termiņu /pers. D/ skaitīt no 2016. gada 12. janvāra.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu /pers. D/ soda termiņā ieskaitīt apcietinājumu no 2015. gada 5. aprīļa līdz 2015. gada 7. aprīlim un no 2015. gada 23. novembra līdz 2016. gada 12. janvārim.

/pers. D/ piemēroto drošības līdzekli – apcietinājums, – atstāt negrozītu līdz sprieduma stāšanās spēkā.

Noteikt cietušajam SIA "A.DEMAKINS" kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 400 *euro* (četri simti *euro*) apmērā.

Piedzīt no /pers. D/ tiesas noteikto kaitējuma kompensāciju 400 *euro* (četri simti *euro*) apmērā par labu SIA "A.DEMAKINS".

/pers. D/ no procesuālo izdevumu samaksas 34,43 *euro* (trīsdesmit četri *euro*, 43 centi) apmērā valsts labā par zvērināta advokāta darbu pirmstiesas kriminālprocesā, un segt tos no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2016. gada 20. janvāra.

Tiesnese D. Treija